

ฉบับจันทร์

มติชน

ฉบับที่ 13,466 วันจันทร์ที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2529 ราคา 3.00 บาท DAILYNEWS

เลือดรวมชาติ อาสารที่กล้าไม่เอา คือเงินทอง ภาณุ ๕๗-๖๗ ราชชน

ไม่เอาเงินได้เงินออกมาทาง
ที่อื่น...

ที่บ้านพี่
เก็บเงินไว้
หัดออกมาทาง

ถ้า จะเปรียบเทียบหาสมุทรเป็นแหล่ง
ผลิตอาหารธรรมชาติอันประมาณค่ามิได้
แห่งแผ่นดินแล้ว...ป่าก็คงเป็นแหล่งผลิตอาหาร
ธรรมชาติอันประมาณค่ามิได้แห่งแผ่นดิน
เช่นเดียวกัน...ต่างกันที่ว่าหาสมุทรมันนับเป็น
ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีวันหมดสิ้น...

แต่ป่า...ยิ่งนับวัน...นับเวลา...ทุกวินาที
นับแต่จะกร่อนสิ้นสูญไปกับกาลเวลา...
เพราะความเจริญของยุคสมัยและความ
เติบโตใหญ่ของสังคมมนุษย์...จนถึงความเห็น
แก่ได้ในสันดานของมนุษย์ในสังคมส่วนหนึ่ง...
ซึ่งหักล้างถางป่าเพื่อเสริมสร้างบารมีแห่งความ
ร่ำรวย เงินทอง-อิทธิพล-อำนาจ โดยไม่
คำนึงถึงว่าการตัดไม้ทำลายป่านั้นไม่ใช่
เป็นการทำลายเฉพาะป่าเพียงอย่างเดียว...
หากหมายถึงการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
ค่าอันเนอานันต์อันน่าปลการลงไปด้วย

การสูญเสียดังกล่าวครั้งมากเกินกว่าที่จะ
ประมาณค่าได้...จนกริ่งเกรงกันว่าอนาคต
หากป่าไม้ถูกทำลายหมดสิ้น...แผ่นดินก็คง
กลายเป็นทะเลทรายที่มีแต่ความร้อนและ
แห้งแล้ง...ความชุ่มชื้น ร่มเย็น ทั้งในเมื่อดิน
และหัวใจมนุษย์คงไม่เกิดขึ้นแน่นอน...

มองย้อนหลังสู่ออดีตเมื่อไม่กี่สิบปี
ที่ผ่านมา ประเทศไทยเรามีพื้นที่ส่วนที่เป็น
ป่าไม้ครอบคลุมอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยทีเดียว
ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ได้ลดน้อยถอยลงไปมาก
เพราะการเข้าไปหักล้างถางพงเพื่อใช้เป็น
ที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพ ตลอดจน
การทำลายป่าเพื่อแสวงหาผลประโยชน์
ส่วนตนของบรรดา “เจ้าพ่อ” “เจ้าแม่”
ทั้งหลาย ดังที่มีข่าวเกรียวกราวออกมาให้
สลับรับฟังอยู่เป็นประจำ จนทางราชการ
ต้องออกกฎหมายคุ้มครองป่าเพื่ออนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติส่วนนี้เอาไว้ ส่วนที่เป็น
ป่าทวดโทรมก็ปลูกทดแทน ส่วนที่ยังคง
สภาพเดิมอยู่ก็อนุรักษ์ไว้ตามธรรมชาติ

จังหวัดยโสธรมีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมด
1,131.08 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ
26.40 ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด โดยมีป่าสงวน
แห่งชาติ 22 แห่ง เนื้อที่ทั้งหมด 1,037.428
ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีป่าที่กำลัง
สงวนอีก 5 แห่ง เนื้อที่ทั้งหมด 93.654 ตาราง
กิโลเมตร

สภาพลักษณะโดยทั่วไปของป่า ไม้
หนาทึบเหมือนที่ผ่านมา เพราะส่วนใหญ่เป็น
ป่าทวดโทรม จึงไม่ค่อยมีสัตว์ป่าขนาดใหญ่
อาศัยอยู่ จะมีเฉพาะสัตว์ขนาดเล็กอาศัย
อยู่พอเป็นกระสวย เพื่อแต่งป่าให้มีทั้งความ
สวยงามและความน่ากลัว

แต่ลักษณะพิเศษของป่าไม้ที่จังหวัด
ยโสธรก็คือ เป็นป่าที่อุดมไปด้วยเห็ดธรรมชาติ
อาหารอันมากด้วยคุณประโยชน์ของมนุษย์

ขึ้นอยู่มากมาย โดยเฉพาะป่าดงมะไฟใน
พื้นที่ของอำเภอเมืองยโสธร-อำเภอทรายมูล
ตลอดจนป่าโคกหนองบก-หนองยาง-หนองเทา
บ้านดงมัน ต. กุดน้ำใส อ. พนมไพร จ.
ร้อยเอ็ด ซึ่งติดต่อกับจังหวัดยโสธร ในเนื้อที่
หลายหมื่นไร่ จะมีเห็ดธรรมชาติขึ้นอยู่อย่าง
ชุกชุม เป็นแหล่งผลิตและสร้างอาชีพเก็บ
เห็ดขายให้กับชาวบ้านมาช้านาน วันหนึ่ง ๆ
ทำรายได้ไม่น้อยทีเดียว บางคนทำรายได้
จากการเก็บเห็ดขายได้วันละ 70-80 บาท
เป็นอย่างต่ำ วันไหนโชคดีบางคนจะมีรายได้
ถึงวันละเกือบ 200 บาท นับว่าดีทีเดียว
สำหรับชาวบ้านในภาคอีสาน...และชาวบ้าน
อีกจำนวนหนึ่งหมื่นอาศัยเห็ดเป็นอาหารหลัก

ในชีวิตประจำวัน
ช่วงหนึ่ง

เห็ดธรรมชาติ
มีมากมายหลายหลาก
ชนิดเป็นขวัญใจของ
นักมังสวิรัตินี้และเป็น
ที่ชื่นชอบของผู้ที่
นิยมเห็ดเป็นพิเศษ
กล่าวกันว่าเห็ดธรรม-
ชาติรสอร่อยกว่าเห็ด
ที่เพาะขึ้นมา หรือ
ที่เรียกว่า เห็ดวิทยา-
ศาสตร์ และมีสิ่ง
ที่เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า

เห็ดธรรมชาติ ไม่สามารถที่จะเพาะขึ้นมาเลียนแบบ
ธรรมชาติได้ ผู้บริโภคจะได้บริโภคจะได้บริโภค
เฉพาะช่วงฤดูที่เห็ดชนิดนั้น ๆ เกิดเท่านั้น
เห็ดธรรมชาติที่รู้จักกันมากตามภาษาท้องถิ่น
ของชาวอีสานก็มี เห็ดเผาะ, เห็ดบด, เห็ดขอนขาว,
เห็ดปลวก (เห็ดโคน), เห็ดดาโล้, เห็ดละโงก,
เห็ดก่อ, เห็ดโท, เห็ดผึ้ง, เห็ดห้าพาน, เห็ดมันปู,
เห็ดตีนเต่า ฯลฯ เห็ดเหล่านี้ล้วนมีคุณค่าทางโภชนา-
การทั้งนั้น และหากเป็นเห็ดที่เก็บมาด้วยความ
ระมัดระวัง และผู้ชำนาญเห็ดก็สบายใจแก้ปัญหา
เรื่องเห็ดพิษออกไปได้ ทุกวันนี้เรื่องเห็ดพิษ
ดูเหมือนจะมีน้อยมาก เพราะคนเรามีความรู้
เรื่องเห็ดมากขึ้น ทำให้เห็ดเริ่มเข้ามามีบทบาท
ในชีวิตประจำวันมากขึ้นด้วย

เห็ดธรรมชาติมักเกิดขึ้นตามแหล่งธรรมชาติ
จริง ๆ ถ้ามีฝนตกและมีแดดจ้าให้อบอ้าวจะมีเห็ด
ให้กินตลอดปีนับตั้งแต่เดือน 3 เห็ดผึ้งขมจะออก
เดือน 4 เห็ดเผาะ ออกคู่กับดอกกระเจียว เดือน 5
เห็ดก่อ เห็ดละโงก เดือน 6 ถึงเดือน 12 ก็จะมี
เห็ดปลวก เห็ดตีนเต่า เห็ดมันปู เห็ดก่อ ขึ้นสลับ
กัน นอกนั้นก็จะเป็นเห็ดขอน

เห็ดธรรมชาติเลี้ยงชีวิตและทำรายได้
ให้กับชาวบ้านบางส่วน อย่างเป็นล่ำเป็นสัน...
วันนี้ยังมีป่า...ก็ยังมีเห็ด...มีอากาศบริสุทธิ์
ให้หายใจ...มีฝนและความร่มเย็น.....วันหน้า
ถ้าป่าโล่ง...ก็จะมีคนมาหายใจจากต้นไม้...
จะมีก็แต่ความเงิบเหงา...แผ่นดินเศร้า...และ
นิทานสายลม ไม่มีป่า...ไม่มีเห็ด...และไม่มี...?